

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ḥamishah ḥumshe Torah

‘im 3 targumim ... pe. Rashi, u-ferush Rashbam u-ferush Mikhlal yofi min
R. Shelomoh ben Melekh u-ferush Be’er reḥovot ‘al diḳduḳe Rashi ...
ve-Sefer ha-Ḥinukh me-Rabenu Aharon ha-Levi be-sof kol ḥeleḳ

Sefer Va-yiḳra

Shelomoh ben Yitṣḥaq

Frankfurt de-Oder, 544 [1783 oder 1784]

IT

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9951

נח והבגד או השתי או הערב או כל-
כלי-העור אשר תכבס וסר מהם הנגע
וכבס שנית וטהר : נט זאת תורת נגע-
צרעת בגד הצמר יאו הפשתים או השתי או
הערב או כלי-עור לטהרו או לטמאו :

ע"ז . כנ"ח סימן : ומפטרין ואושבא
מכעל שלישה . כמלכיסב' בס"ד :

נח ולבושא או שתיא או ערבא או-
כל-מין דמשך דיתחננו ועדי מנהון מכתשא
ויצבע חנינות וידכי : נט דא אורייתא
דמכתש-סגורו לבוש-עמר יאו כהנא או
שתיא או ערבא או כל-מין דמשך לנכיותיה
או לסאבותיה :

פ פ פ

א ומקריד יי עס-משה למימר : ב דא
תהי אורייתא דסגורא ביומא
דדכותיה ותיתי לנת-כהנא : ג ויפוק כהנא
למברא למשריתא ויחזי כהנא והא אתסי
מכתש סגירותא מן-סגורא : ד ויפקד
כהנא ויסב למדכי תרמין-צפרין חין דכין
ואעא דארנא וצבע והורי ואזובא : ה ויפקד
כהנא ויכוס ית-צפרא דנא למן דחסף על-
מי מבוע : ו ית-צפרא תיתא יסב יתה
וית-אעא דארנא וית-צבע והורי וית-אזובא
ויטבול יתהון וירת צפרא תיתא בדמא
דצפרא דנכסתא על מי מבוע : ז וידי
על דמדכי מן סגירותא שבע זמנין וידביגיה
וישלה ית-צפרא תיתא על אפי הקלא :
ח ויצבע דמדכי ית-לבושותי ויגלח ית-
כל-שעריה ויסחי במימא וידכי וכתר-בן
יעול למשריתא וירחיב מברא דמשבגיה
שבעא יומין : ט ויהי ביומא שביעאה
יגלח ית-כל-שעריה ית-רישיה וית-דקניה
וית נביגי עינוהי וית-כל-שעריה יגלח
ויצבע

פ פ פ

יד א וידבר

יהוה אל-משה לאמר :
ב זאת תהיה תורת המצרע
ביום טהרתו והובא אל-כהן : ג ויצא
הכהן אל-מחויץ כמחנה וראה הכהן והנה
נרפא נגע-הצרעת מן-הצרוע : ד וצנה
הכהן ולקח למטהר שתי-צפרים תיות
טהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזב :
ה וצנה הכהן ושחט את-הצפור האחת
אל-כלי-הכרש על-מים חיים : ו ארת-
הצפור החיה נקח אהה ואת-עץ הארז ואת-
שני התולעת ואת-האזב וטבל אותם ואת
הצפור החיה ברם הצפור השחטה על-המים
החיים : ז והזה על המטהר מן-הצרעת
שבע פעמים וטהרו ושלה את-הצפור
החיה על-פני השדה : ח וכבס המטהר
את-בגדיו ויגלח את-כל-שערו וירחץ
במים וטהר ואתר יבוא אל-המחנה וישב
מחויץ לאהל שבעת ימים : ט והיה ביום
השביעי יגלח את-כל-שערו ארזראשו
ואת-זקנו ואת גבת עינו ואת-כל-שערו
ויגלח

מצוה קע"ג

מצוה קע"ד

ית עיקרא דביה מבחשא : נח רלכושא או שיתיא או ערבא או כל מאן דיצלא דהתערר ויעדיה מיניה וגוי : נט דא אובייתא דמבמש סגורו לכוש עמר או דביתו או שיתיא או ערבא או כל מאן דיצלא לזבארתיה או לסאכרתיה :

פ פ פ

וידבר א ומליל י וגוי : ב דא תהי אורייתא דמוצוהיא ביומא דרכידיה ויתרי לוח פקגא : ג ופוק פקגא וגוי וחקמי נהא איתמי סגורתא מן סגרא : ד ופקד פקגא ויסב לךמדיקי מרין ציפורין חנין ודקנין וקיסא דארנא וצבע והורי ואובא : ה ופקד פקגא לטבחא ויכיס ית צפירא חדא למאן דחספ על מי מברע : ו ית צפרא חיתא וסב יתה ית קיסא דארנא וית צבע והורי וית איובא וישמש יתהו וית צפרא חיתא באדמא דצפירא דנקיסא דקמי מברע : ז ונדי על בית אפתי דמיכמי מן סגורתא שבעתי וימנין ויבכיניה ויפטור ית צפירא חיתא על אנפי תקלא ויהי אין איטימוס החרא גברא למילקי חוב בצורעא מיקא ציפורא חיתא לביתיה ביקמא החרא ומתפשרא למיקלא וית ציפורא נביסא הוא מקבר פקגא במיחמי מצורע : ח ויצבע דמרכי ית לבושיו ויספר ית כל שעריה ויחסי במיאי ויבתי בן ויעול למשריתא ויחביב מקרא למשכן בית מרחביה וילא יקרב לצד אינתרניה שרבעא וימין : ט ויהי ביקמא שביעאה ויספר ית כל שעריה וישיה וית דיקאיה וית נבימי עיניו וית כל שעריה ויספר

וישטי

(נח) וסר מחם הנגע . אם כשנפסוהו התחילה על פי כהן סר מומנו הנגע לבגדיו : ובפס שניה . לשון עכילה תרגום של כנאסין שפסרה וז לשון ליכון ויתחזור חזן עזר שאינו ללכון אלא לטכול לכך תרגומו וילטע וכן כל כנאסי סגדים שהן לטכילה מתורגמין וילטע : חסרתא אשה כי תוריע (ב) זאת תהיה תורת וגו' . מגילה כא) מלמד שאין מטהרין אותה סליה : (ג) אל מחוץ למחנה . מן לשלם מחנות שנסתלח מס פיניו תלוטו : (ד) חיות . (הולין קמו) פרט לטריפות . טהורות : פרט לעוף טמא לפי שהנגעים באין על לשון הרע (הולין קמו ערכין טו) שהיא מוסר פשוטי דברים לפיכך הוזהרו לטהרתו צפ"ס שנתפסין תמיד בנפשו קול : ועין ארו . לפי שהנגעים באין על גנות פרנס : וישני תולעת ואוב . וזה תקנתו ויתרפא יספיל עצמו מן האותות ותולעת וכאוב . עין ארו . מקל של ארו : שני תולעת . לשון של צמר נבוע והורית (ב"מ כט) : (ה) על מים חיים . מותחות תחילה כלי כיו שיכא זס נקוד ניכר בהם וכמה הנרביעית : (ו) את הצפור החיה יקח אותה . מלמד שאינו אונסה עמהם אלא ומפרטה לנגמה אבל העץ והאוב כרוכין יחד כלשון הצורות כענין שחמך ואת עץ הארז ואת שני התולעת ואת האוב קמה אחת לשלשתן יכול כסם שאובה ככלל אגודה כן לא תהא ככלל טכילה ת"ל וטבל אותם ואת הצפור החיה החזיר את הצפור לכלל טכילה : (ח) וישב מחוץ לאהל . מלמד (ח"ב) שאסור בתשמיש הנעשה : (ט) את כל שערו וגו' . כלל ופרט וכלל להביא כל מקום כניס שערו וקראת וכבשה

באר רחובות דקדוקי רש"י

גויעין) ובעבור שלשון הפעל אינו מורגל פני כל לכן כל מקום שחזר רש"י לשון הפעל דרכו להשיא עליו לראיה ולדמיון לשון הפעל המורגל אף דאין דמיון דמיון גמור כי לשון הפעל עניינו שקיבל הפעולה מן אחר כבלתי אמצעי ולשון הפעל עניינו שקיבל הפעולה על ידי אמצעי מכל מקום כזה הם שנים דשניהם המה מן העוקלים הפעולה וכלמה הסתום מן המורגל : ועדין נרויכין לדברי הגדולר אליה במוד ז"ל בספר הרבבה באותו הא וזה לשונו הכנס את הנגע ויקראג' מלה מורגבת מוכני הפעל והתפעל והוא מקור ואם היתה כולה מהפעל היתה הכנסתו על מקל וקמשה לא המלחת יחזקאל י"ו הקמחטק והקבוץ (רבה לומר השורק) אחיטתם ואם היתה כולה מהתפעל היתה הפעל או הכנסתו ע"ל :

(ה) מה

רשב"ם

זאת תהיה : (ו) וזה שפע פעמים . על אותו המטהר חזרעתו . (כפ"א מ"ד : י"א) ואותם הכנאסין שקערורות

מבלל יופי

יד מצורע (ו) ואת שני התולעת) . פירושו אדם בעל התולעת והעין היפה ורוצה בו הכרמו בן פירש בשרש שן ובשורש הלע כרמב ובאמרו שני התולעת כאמרו אדם העין היפה והוא הכרמו :

(ח) אל כלי חרס . כמו על וכן הגובה אשר על העינים לפי שהם גב לעינים : (ט) ואת גבת עיניו . אל הקערה הזה התפלת : (י) ית I8 ולי

יגלח וכבש את בגדיו ורחץ את בשרו במים
 וטהר : י וכיום השמיני יסח שני כבשים
 תמימים וכבשה אחת בת שנתה תמימה
 ושלושה עשרנים סלת מנחה כלולה בשמן
 ורג אחד שמן : יא והגמיר הכהן המטהר
 את האיש המטהר ואתם לפני יהוה פתח
 אהל מועד : יב ולקח הכהן את הכבש
 האחד והקריב אתו לאשם ואת רג השמן
 והניף אתם תנופה לפני יהוה : יג ושחט
 את הכבש במקום אשר ישחט את החטאת
 א-ה-ה-ה-ה במקום הקדש כי כחטאת
 האשם הוא לכהן קדש קדשים הוא :
 יד ולקח הכהן מדם האשם ונתן הכהן
 על-ה-תנוד און המטהר הימנית ועל-כהן
 ידו הימנית ועל-כהן רגלו הימנית :
 טו ולקח הכהן מלג השמן וצק על-כף
 הכהן השמאלית : טז ושבל הכהן את-
 אצבעו הימנית מן השמן אשר על-כפו
 השמאלית והזה מן השמן באצבעו שבע
 פמים לפני יהוה : יז ומיתר השמן אשר
 על-כפו נתן הכהן על-תנוד און המטהר
 הימנית ועל-כהן ידו הימנית ועל-כהן רגלו
 הימנית על דם האשם : יח והנותר בשמן
 אשר על-כף הכהן נתן על-ראש המטהר
 וכפר עליו הכהן לפני יהוה : יט ועשרה
 רבבה את-החטאת וכפר על-המטהר
 מטמאתו ואחר ישחט את-העלה :
 כ והעלה הכהן את-העלה ואת המנחה
 המזבחה

שני
P
ט

ויצביע ית-לבושוהי ויסחי ית-בשריה במי
 וידכי : י ובזמא תמינאה יסב תרוך אמרין
 שלמין ואימרתא חדא בת-שתה שלמתא
 ותלתא עסרונין סולתא מנחתא דשילא
 במשח ולוגא חד דמשחא : יא ויקים כהנא
 דמדכי ית גברא דמדכי ונתהון קדם יי
 בתרע משכן זמנא : יב ויסב כהנא ית-
 אימרא חד ויקרב יתיה לאשמא ונת-לוגא
 דמשחא ויריס ונתהון ארמא קדם יי :
 יג ויכוס ית-אמרא באחר דיכוס ית-
 חטאתא וית-עלתא באחר קדיש ארי
 כחטאתא אשמא הוא לכהנא קודש קודשין
 הוא : יד ויסב כהנא מדמא דאשמא ונתן
 כהנא על-רום אודנא דמדכי דימינא ועל-
 איליון ידיה דימינא ועל-איליון רגליה
 דימינא : טו ויסב כהנא מלוגא דמשחא
 ויריק על-ידא דכהנא דסמאלא : טז ויטבול
 כהנא ית-אצבעיה דימינא מן-משחא דעל-
 ידיה דסמאלא וידי מן-משחא באצבעיה
 שבע זמנין קדם יי : יז ומשאר משחא
 דעל-ידיה נתן כהנא על-רום אודנא דמדכי
 דימינא ועל-איליון ידיה דימינא ועל-איליון
 רגליה דימינא על-דמא דאשמא :
 יח ודישתאר במשחא דעל ידא דכהנא
 נתן על-רישא דמדכי וכפר עלוהי כהנא
 קדם יי : יט ויעביד כהנא ית-החטאת
 וכפר על-דמדכי מסובתיה ובתר-כן יכוס
 ית-עלתא : כ ויסק כהנא ית-עלתא וית-
 מנזחא

מנחתא למדבקה ויכפר עלוהי בהנא ונדבי : חמישי
 כא ואס-מסכן הוא ולית ידוה מדבקה ש
 ויסב אימר חד דאשמא לארמא לכפרא ק
 עלוהיכוועסרונא סולתא חד דפירי במשח
 למנחתא ולונא דמשחא : כב ותרתי
 שפנינין או תרין בני יוגה דמדביק ידוה
 ויהי

המובקה וכפר עליו הכהן וטהר :
 ס כא ואם-כל הוא ואין ידו משנת
 ולקח כבש אחד אשם לחנופה לכפר עליו
 ועשרון סלת אחד כלול בשמן למנחה ולג
 שמן : כב ושתי תרים או שני בני יוגה
 אשר תשיג ידו והיה אחד חטאת והאחד
 עלה

יונתן בן עוזיאל

יפפר ויצבע נת לכושוי ויפתי נת כישוריה כמו ונדבי :
 שחא שלימה ותלתא עשרונין סמיךא למנחתא פתיבא במשח ויתא ולונא תרא דמשח ויתא : יא ויקים בהנא
 דמנבי נת גברא דמנבי ונת אימריא קדם : יב בתרע משפן זימנא : יג ויסב בהנא נת איקרא חד ויקרב ימיה לקרבן
 אשמא ונת לונא דמשחא ויריס יתהון ארמא קדם : יד ויכוס טבחה נת איקרא בארמא דכוס נת חטאתא
 ונת עלתא באמר קדיש ארום הי כחטאתא היבין אשמא הוא לבהנא קודש קודשין רוא : יו ויסב בהנא סן
 ארמא באשמא ונתו בהנא על גדיקא מיצעא דאודנא דמדיכי דמינא ועל פירקא מיצעא דויה דמינא ועל פירקא
 מיצעא דריגליה דמינא : טז ויסב בהנא בידו וימינא קולונא דמשחא וירק על ידא דבהנא דשמאלא :
 טז וישמש בהנא נת איצעיה וימינא מן משחא דעל ידוה שמאלא ועל פירקא מיצעא דמינא :
 יז ויטמא דמשפיר משחא דעל ידוה ונתו בהנא על הפחים דאודנא דמדיכי דמינא ועל פירקא מיצעא דויה
 וימינא ועל פירקא מיצעא דריגליה וימינא עלוי אחר דיהב מן שרייא אדם קרבן אשמא : יח ויטמא דמשפיר מן
 משחא וגוי ויכפר עלוי וגוי : יט ויעבד בהנא נת קרבן חטאתא ויפפר על דמדיכי מסואבתייה ויכפר וגוי :
 כ ויסיק בהנא וגוי ויכפר עלוי בהנא ונדבי : כא ואין מספן הוא ולית ידוה קספקא ויסב אימר חד אשמא
 לארמא מטור למכפרא עלוי ועשרונא סמיךא חד פתיב דמשח ויתא למנחתא ולונא דמשח ויתא : כב ותרתי
 שפנינין

רש"י

(י) וכבישה אחת - לחטאת : ושלושה עשרונים - למנבי שלשה כבשים הללו שחטאתו ואשמוסל מצורע טעונין נסכים
 (סוטה יז) : ולוג אחד שמן - לאות עליו זכר וליתן ממנו על תנוך אומו ומתן כהנות : (יא) לפניו - מנחות צא כליסו)
 כשער נקט - ולא בעורה גלמה לפי שהיא מחוסר כפורים : (יב) והקריב אותה לאשם - יקריבנו לתוך העורה לשם אשם : להניף -
 שהיא טעון תנופה חי : והניף אותם - את האשם ואת הלוג : (יג) במקום אשר ישחט וגו' - על ירך המזבח כצפון ומה תלמוד
 לווי והלא כב - כאשר בתורת אשם כפרת לואת אהין שהאשם טעון חמישה כנפון לפי שיח זה מכלל אשמות לידון בהעמדה (ובחיסב)
 יכול היה חמישה כמקום העמדתו לכך כאשר נשחט במקום אשר ישחט וגו' : כי בחטאת - כי בכל החטאות האשם הזה הוא נכהן ככל
 עבודת התלויות ככהן הוזה אשם זה לחטאת שלא תאמר הוזה דמו מכלל שא - אשמות ליכתוב על תנוך ובהיות לאיזה טעון מתן דמים
 ואחרייב נכחי מוכח לכך כאשר כי כחטאת האשם הוא לכהן יכול היה דמו ניתן למעלה כחטאת תלמוד לומר וכו' בתורת כהנים :
 (יד) הגוף - גדר החיצוני שחזונו ולשון תנוך לא יודע לי והפותרים קורים לו טנד"ים : כהן - גודל : (ח) לפניו -
 (ח"כ) כנגד בית קדשי הקדשים : (כ) ואת המנחה - מנחת נסכים שלכמה : (כא) ועשרון סלת אחד - לכבשזה
 שהיא

מכלל יופי

(י) (ולגאחד) - מדה קטנה ידוע ביניהם והוא אחר
 מעשרים וארבעה כסאה והוא שער ששרה בצים ;
 (טו) (השמאלית) - תאר עם יוד דייחם : שקערורות

עלה : כג והביא אתם ביגם השמיני
 לטהרתו אל הכהן אל פתח אהל מועד
 לפני יהוה : כד ולקח הכהן את כבש
 האשם ואת לוג השמן והניף אתם הכהן
 תנופה לפני יהוה : כה ושחט את כבש
 האשם ולקח הכהן מדם האשם ונתן על
 תנוך און המטהר הימנית ועל כהן ידו
 הימנית ועל כהן כהן הימנית : כו ומן
 השמן יצק הכהן על כף הכהן השמאלית :
 כז ותה הכהן באצבעו הימנית מן השמן
 אשר על כפו השמאלית שבע פעמים
 לפני יהוה : כח ונתן הכהן מן השמן
 אשר על כפו על תנוך און המטהר
 הימנית ועל כהן ידו הימנית ועל כהן רגלו
 הימנית על מקום דם האשם :
 כט והנותר מן השמן אשר על כף
 הכהן יתן על ראש המטהר לכפר עליו
 לפני יהוה : ל ועשה את האחד מן
 החרים או מדבגי תיונה מאשר תשיג ידו :
 לא את אשר תשיג ידו את האחד
 חטאת ואת האחד עלה על המנחה וכפר
 הכהן על המטהר לפני יהוה : לב זאת
 תורת אשר בו נגע צרעת אשר לא תשיג
 ידו בטהרתו : פ לג וידבר יהוה
 אל משה ואל אהרן לאמר : לד כי
 תבאו אל ארץ כנען אשר אני נתן לכם
 לאחוז ונתתי נגע צרעת בבית ארץ
 אחותכם : לה ובא אשר לו תבית והניד
 לכה

רביעי
ששי

מסות קע"ו

ויהי חד חטאתא וחד עלתא : כג וייתו
 ויהוון ביומא תמינא לרכותיה לנת כהנא
 לתרע משפן ומנא קדם יי : כד ויסב
 כהנא ית אמרא דאשמא וית לונא דמשחא
 ויריס ויהוון כהנא ארמא קדם יי :
 כה ויבוס ית אמרא דאשמא ויסב כהנא
 מדמא דאשמא ונתן על רוס אודנא דמדבגי
 דמינא ועל אליון ידיה דמינא ועל אליון
 רגליה דמינא : כו ומן משחא ויריק כהנא
 על ידא דכהנא דשמאלא : כז ויהי
 כהנא באצבעיה דמינא מן משחא דעל
 ידיה דשמאלא שבע ומנין קדם יי :
 כח ויתן כהנא מן משחא דעל ידיה על
 רוס אודנא דמדבגי דמינא ועל אליון ידיה
 דמינא ועל אליון רגליה דמינא על אחר
 דמא דאשמא : כט ודישתאר מן משחא
 דעל ידא דכהנא יתן על רישא דמדבגי
 לכפרא עלוהי קדם יי : ל ויעבד ית חד
 מן שפנינא או מן בגי יונה מדרדביק
 ידיה : לא ית דמדבגי ידיה ית חד
 חטאתא וית חד עלתא על מנחתא וכפר
 כהנא על דמדבגי קדם יי : לב דא אורייתא
 דביה מכתש סגירו דלא תדביק ידיה
 ברכותיה : לג ומליל יי עס משה ועס
 אהרן למימר : לד ארי תעלון לארעא
 דכנען דאנא וחיב לכוון לאחסנא ואתן
 מכתש סגירו בבית ארע אחסנתכון :
 לה וייעול דדיליה ביתא ויחוי לכהנא
 למימר

לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית :

למימר במכתשא אתחוי לי בביתא :

לו וציה הכהן ופניו אתהפית בטרם

לו ויפקד כהנא ויפנון ית-ביתא עד-לא

יבא הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל-

ייעול כהנא למחוי ית-מכתשא ולא יסתאב

אשר בבית ואחר כן יבא הכהן לראות את-

כל-דבביתא ובתר כן ייעול כהנא למחוי

הקת : לו וראה את הנגע והנה הנגע

ית-ביתא : לו ויחוי ית-מכתשא והיא

מכתא

בקרת

יונתן בן עוזיאל

שפנינו בקרבין או תרין גזליו בני יון מה דתקפיק ידיה ויהי חד חטאתא וחד עלתא : כג ויחוי יתחון וגו' : כד ויסב כהנא וגו' : כה ויכוס טבחה ית איקרא דאשמא גוסב כהנא מן אדמא דאשמא ויהו על גדיקא מיצעא דאודנא דמדימי ימינא ועל פיקא מיצעא דידיה ומינא ועל פיקא מיצעא דידיה ומינא : כו ויהי כהנא באידבציה דמינא ממישחא דעל ידיה דשקאלא כהנא מן ימיניה על ידא כהנא דשקאלא : כז ויהי כהנא באידבציה דמינא ממישחא דעל ידיה דשקאלא שקעמי ומינא קמס : כח ויהו כהנא ממישחא דעל ידיה עד גדיקא מיצעא דאודנא דמדימי ימינא ועל פיקא מיצעא דידיה ומינא ועל פיקא מיצעא דידיה ומינא : כט ויהי כהנא באידבציה דמינא ממישחא דעל ידיה דשקאלא : לו ויעבר ית חד מן שפנינא בקרבין או מן גזליו בני יון מן דמשימיר מן משחא וגו' לבקרא עליו קמס : לו ויעבר ית חד מן שפנינא בקרבין או מן גזליו בני יון מן סרה דמספקא דיה : לא ית מרה דמספקא דיה לאימינא יתי ית חד חטאתא וית חד עלתא על קרבן מןהרוא ויכפר כהנא וגו' : לב דא תחוי גזירה אחזיית דבית מכתש צורעמא אין לא ספקת בין ידוי למימינא מן קרבנא בכרבין יתי מן קרבנא קליליא האילין דמיפרששו קמא ליוס דכותיה : לג ומליל " וגו' : לד צרוס מיגלון לארעא דנגעו וגו' ומשפחה גבר דבני ביריא בתטופין ואיתו מכתש וגו' : לה ויחוי דדיליה ביתא ותחיי לכהנא למימר הי כמכתשא אתחמי לי בביתא : לו ויפקד כהנא ויפנון ית ביתא עד לא ייעול כהנא למיחמי ית ביתא קטול דלא יסתאב כל דבביתא ומן בתר-גרון ייעול כהנא למיחמי ית ביתא : לו ויחמי כהנא והא מכתשא כהרין גריסין

רשי

שהיא אחד היא גשרון אחד לנמכיו : ולוג שמו . לתת חמנו על הכזהמת ושמן של כסמי הזכחה לא הוזק הכתוב לפרש . (כג) ביום השמיני לטהרה . שמיני לזכרים ולזאת ד ארוזאוכזאיתול ת : (כה) על מקום דס האשם . אפילו נתקח הס למד שאין הס גורם חלא המקום גורם : (לד) ונתתי נגע צרעת . (ויקרא ד') כצורה היא להס שחגגים כאים עליהם לפי שמינין אמו יים שמיניות של זככחיות פתיים כל ארבעים סנה סהוישראל ככתבה ועל ידי הנגענות הכיח וזוכאן : (לה) כנגע נראה ריה לי בבית . (נגעים ע"כ ת"כ) שפילו הוא חס וידע שהוא נגע ודאי לא יפסוק דכר בריר לומר נגע נראה לי אלא כנגע נראה לי : (לו) במרס וכא הכרין וגו' . שכל זמן שאין כהן מוקף לחיו זס תורת טומאה : ולא יטמא כל אשר בבית . (ת"כ) חס לא יפכה ויכח הכהן ויראה הנגע מוקף להסג וכל מה שזוכו יטמא ועל מה חסה תורה חס על כלי שטף יטמא ויטהרו ואם על אוכלין ויטמון יאכלם כימי טומאתו חס לח חסה תורה אלא על כלי חרס שאין להם טהרה כמקוה : (לו) שקעורות . (ת"כ) שקעין פמריהן : וחלצו

רשב"ם

(לו) שקעורות . מין אחד מן המראות הוא שחכריו מוכחים עליו ירקקות אדמדמות (כזכרים) כמו שמליל טמונים

מכלל יופי

שער כי הוא ענין שחרות ועבירות כמו הזעו שערורות . (ירקקות) . בהכפל העין והלמד לרוב הירוק וכן אדמדמות : וחלצו

(*) ימ פז

בקירות הבית שקערורות ונקרקות או
 אנדמדות ומראיהו שפל מן הקיר :
 לה ויצא הכהן מן הבית אל פתח הבית
 והסגיר את הבית שבעת ימים :
 לט ושבע הכהן בנוס השביעי ורצה והנה
 פשה הנגע בקילת הבית : מ וצוה הכהן
 וחלצו את האבנים אשר בהן הנגע והשליכו
 אתהן אל מחוץ לעיר אל מקום טמא :
 מא ואת הבית יקצע מבית סביב ושפכו
 את העפר אשר הקצו אל מחוץ לעיר אל
 מקום טמא : מב ולקחו אבנים אחרות
 והביאו אל תחת האבנים ועפר אחר יקח
 וטח את הבית : מג ואם ישוב הנגע
 ופרח בבית אחר חלץ את האבנים ואחרי
 הקצות את הבית ואחרי הטוח :

מד ובא הכהן ורצה והנה פשה הנגע
 בבית צרעת ממארת הוא בבית טמא הוא :
 מה ונתץ את הבית את אבניו ואת עציו
 ואת כל עפר הבית והוציא אל מחוץ
 לעיר אל מקום טמא : מו והבא אל
 הבית כל ימי הסגיר אתו וטמא עד הערב :
 מז והשקב בבית יבבס את בגדיו והאכל

מכתשא בכותלי ביתא פחתן ורקן או סמקן
 ומתנתן מכיך מן כותלא : לח ויפוק
 כהנא מן ביתא לתרע ביתא ויסגר ית
 ביתא שבעת יומין : לט ויתוב כהנא ביומא
 שביעאה ויתו וקח אוסיף מכתשא בכותלי
 ביתא : מ ויפקד כהנא וישלפון ית אבניא
 דבהן מכתשא וירמון ויתון למבכרא לקרתא
 לאתר מסאב : מא וית ביתא וקלפון מגיו
 סחור סחור וירמון ית עפרא דקליפו
 למבכרא לקרתא לאתר מסאב : מב ויסבון
 אבנין אחרתין ויעלון לאתר אבניא ועפרא
 אחרן ויסב וישוג ית ביתא : מג ואם
 יתוב מכתשא ויסגי בביתא בתר דשליפו
 ית אבניא ובתר דקליפו ית ביתא ובתר
 דאתשע : מד ויעול כהנא ויתו וקח
 אוסיף מכתשא בביתא סגירות מחסרא
 היא בביתא מסאב הוא : מה ויתרע ית
 ביתא ויפק למבכרא לקרתא לאתר מסאב :
 מז ודועול לביתא כל יומין דיסגר יתיה
 יהי מסאב עד רמשא : מו ודושכוב
 בביתא וצבע ית לבושותיו ודיכול בביתא

בבית רש"י

יצבע

(מ) וחלצו את האבנים . כתרנו ויטמון יטמון יטמון כיון (דברים כח) וחלצו נעלו לשון הסרה : אל מקום טמא .
 (ת"כ) מקום שחין טהרות וזהו מקום שם לחוד הכתוב שהאבנים הללו חסרות מקומן כעודן בו : (מא) יקציע . רד"י"ר בלעז
 וכלשון משנה יש הרבה . מבית . (ת"כ) מופנים : סביב . סגירות הנגע . ע"כ נדרש כן יקלף העי"ו שסביב אבני הנגע :
 הקצו . לזון קצה אשר קציעו בקציע הנגע סביב : (מג) ואם ישוב הנגע וע"י . (ת"כ) יכול חור בו בוס יתא טמא ת"ל ויפכה הן ולא ישוב
 מה טיבה האמורה להלן בסוף סבוב חף טיבה האמורה כאן בסוף סבוב : הקצות . לשון העשות וכן הטיב אבל חלץ את האבנים מוסר השון
 אל האדם שחלץ וכו' וזהו שחלץ לשון כפר כיון כפר דהר (ח) : (מד) ובא הכהן ורצה והנה פשה . (ה"ב) יכול לא יתא חזיר טמא חלץ ח"כ
 פשה כלומר צרעת מוח"ת ככתוב וכלתו צרעת מוח"ת בבגדים מה להלן שחלץ את המוח ח"כ שחלץ את המוח ח"כ
 שחלץ מוסר ח"כ מה ת"ל אהבה פשה אין כהן מקומו של מקרא זה חלץ ונתן את הכותי היה לו לכתיב אחר ולא ישוב הנגע : ור"ל וזהו פשה
 כל לא כל ללמד חלץ על הנגע . העומד בעיניו בטוב ראשון

בבית יכבס את בגדיו : מח ואם בא
 ויבא הכהן וראה והנה לא פשה הנגע
 בבית אחרי הטח את הבית וטהר הכהן
 את הבית כי נרפא הנגע : מט ולקח לחמא
 את הבית שתי צפרים ועץ ארו ושני
 תולעת ואזוב : נ ושחט את הצפר האחת
 אל כלי חרש על גבי מים חיים : נא ולקח
 את העץ הארו ואת האזוב ואת השני
 התולעת ואת הצפר הקלה וסבג אתם
 בדם הצפר השחוטת ובמים החיים והנה
 את הבית שבע פעמים : נב וחמא את
 הבית בדם הצפור ובמים החיים ובצפר
 הקלה ובעץ הארו ובאזוב ובשני התולעת :
 נג ושלח את הצפר הקלה אל מחוץ
 לעיר אל פני השדה וכפר על הבית וטהר :
 חמישי ° נד ואת התורה לכל נגע הצרעת
 ולנתק : נה ולצרעת הבגד ולבית :
 נו ולשאת ולספחת ולבהרת :
 נז להודת ביום השמא וביום הטהר ואת
 ביו תורת הצרעת : פ א וידבר הנה אל
 משה ואל אהרן לאמר : ב דברו אל בני
 ישראל ואמרתם אלהם איש איש כי יהיה
 זב מבשרו זכו טמא הוא : ג וזאת תהיה
 טמאתו בזובו בר בשרו את זובו או החתים
 בשרו מזובו טמאתו הוא : ד כל המשכב
 אשר ישכב עליו הזב יטמא וכל הכלי
 אשר ישכ עליו יטמא : ה ואיש אשר
 יגע במשכבו יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא

יצבע ית לבושותי : מח ואם מעל יעזוב
 כהנא ויהי והא לא אוסיף מכתשא בביתא
 בטר דאתשע ית ביתא וידבי כהנא ורת
 ביתא ארי אתסי מכתשא : מט ויסב
 לדקאח ית ביתא תרתין צפרין ועא דארנא
 וצבע זהורי ואזובא : נ ויכוס ית צפרא
 חדא למן דחסף על מי מבוע : נא ויסב
 ית אעא דארנא וית אזובא וית צבע זהורי
 וית צפרא חיתא ויטבול ית רחון בדמא
 דצפרא וכיסתא ובמי מבוע וידבי לביתא
 שבע זמנין : נב וידבי ית ביתא בדמא
 דצפרא ובמי מבוע ובצפרא חיתא ובאעא
 דארנא ובאזובא ובצבע זהורי : נג וישלח
 ית צפרא חיתא למברא לקרסא לאפי
 חקלא ויכפר על ביתא וידבי : נד דא
 אורייתא לכל מכתש סגירותא ולנתקא :
 נה ולסגירות לבושא ולביתא : נו ולעמקא
 ולעדיא ולבהרת : נו לאקפא ביום מסאבא
 וביום דכיא דא אורייתא דסגירותא :
 א ומליל י עס משה ויעס אהרן למימר :
 ב מלילו עם בני ישראל וחימרן להון
 נבר ובר ארי יהי דאזיב מבשריה דזביה
 מסאב הוא : ג ודא תהי סובתיה בזביה
 ריר בשריה ית דזביה או החתים בסריה
 מדזביה סאובתיה היא : ד כל משכבא
 דישכוב עלוהי דזבנא יהי מסאב וכל מנא
 דיתיב עלוהי יהי מסאב : ה ונבר דיקרב
 במשכביה יצבע לבושותי ויסחי במי ויהי